

MESTARUUSLIIGA

KÄSIKIRJA

2024–2025

URHEILUOSIO
kohdat 9-12

SUOMEN
LENTOPALLO

Into.
Tunne.
Peli.

Mestaruusliigan käsikirja kohdat 9-12 - URHEILUOSIO / Päivitetty 10.2.2025

9.	KILPAILUTOIMINTA	20
9.1.	SÄÄNNÖT JA MÄÄRÄYKSET	20
9.2.	OSALLISTUMISOIKEUS MESTARUUSLIIGAAN JA LIIGAKARSINTAAN	20
9.2.1.	Osallistumisoikeus Mestaruusliigaan	20
9.2.2.	Osallistumisoikeus liigakarsintaan	20
9.3.	JOUKKUEEN KOKOONPANO, LUETTELOINTI, PELIPASSIT JA MERKITSEMINEN PÖYTÄKIRJAAN	20
9.3.1.	Joukkueen kokoonpano ja luettelointi	20
9.3.2.	Pelaajalisenssi ja merkitseminen pöytäkirjaan	21
9.3.3.	Liberopelaaja	22
9.3.4.	Liberon uudelleen nimeäminen	22
9.3.5.	Ulkomaalaispelaajien lukumäärä	22
9.4.	JOUKKUEEN PELAAJAT, PELAAJASOPIMUKSET JA VAKUUTUSTURVA	22
9.5.	VALMENNUS, VALMENNUKSEN KEHITTÄMINEN JA LINJAUKSET	23
9.5.1.	Valmentajavelvoite	23
9.5.2.	Joukkueen valmennustiimi	23
9.6.	MESTARUUSLIIGAN SEURASIIRTOKÄYTÄNTÖ	24
9.6.1.	Käytännöt	24
9.6.2.	Yhteenvedo noudatettavista seurasiirotkäytännöistä	24
9.7.	VIERASJOUKKUEEN HARJOITTELUAJAT	25
9.8.	MESTARUUSLIIGAN OTTELUSIIRROT	25
9.8.1.	Ottelusiirrot pakottavissa tapauksissa	25
9.9.	PISTELASKU, SARJAJÄRJESTELMÄT JA SARJAKOHTAISET MÄÄRÄYKSET	26
9.10.	MIESTEN LIIGA	26
9.10.1.	Miesten liigakarsinta	26

9.11.	NAISTEN LIIGA.....	27
9.11.1.	Naisten liigakarsinta	27
9.12.	SÄÄNTÖTULKINNAT, RANKGAISTUKSET JA VASTALAUSEET.....	27
9.12.1.	Sääntöihin ja sääntötulkintoihin liittyvä päätöksenteko	27
9.12.2.	Maine- tai taloudellinen haitta	28
9.12.3.	Täydennykset liiton kilpailusääntöihin ja lentopallon sääntöihin	28
9.13.	MESTARUUSLIIGAN SARJAJÄRJESTELMÄ KAUDELLA 2024-2025.....	28
9.14.	TUOMARITOIMINTA.....	29
9.14.1.	Nimeämisperusteet ja tuomariarvostelut	29
9.14.2.	Tuomariyhteistyö	29
10.	TILASTOINTIIN LIITTYVÄT VAATIMUKSET	30
10.1.	TILASTOINTI JA TIETOLIIKENNEYHTEYDET HALLISSA – SÄHKÖINEN PÖYTÄKIRJA.....	30
10.2.	TILASTOVASTAAVA JA TILASTOINNIN VELVOITTEET	30
10.3.	LIIGAOTTELUIDEN VIDEOINTI.....	30
10.4.	TILASTOINNIN JA SÄHKÖISEN PÖYTÄKIRJAN LAITTEISTOT JA TIETOLIIKENNEYHTEYS	30
10.4.1.	Sähköinen pöytäkirja / e-Scoresheet.....	30
10.4.2.	Tilastointi / Data Volley.....	31
11.	PELIASUT	31
11.1.	PELIASU JA MUUT VARUSTEET/SUOJAT.....	31
11.2.	PELIASUJEN NUMEROINTI.....	31
11.3.	PELIASUJEN PAINATUS	32
11.3.1.	Kaikki pelipaidat.....	32
11.3.2.	Liberon pelipaidat	32
11.4.	PELIASUJEN VÄRI.....	33
11.5.	LIBERON PELIASU	33
11.6.	VALMENNUSTIIMIN VAATETUS.....	34
12.	OTTELUTAPAHTUMA	34

12.1.	OTTELUTAPAHTUMAT.....	34
12.2.	OTTELUPAIKAN JA PELIALUEEN MÄÄRITYKSET	34
12.2.1.	Ottelupaikka.....	34
12.2.2.	Ottelukentän mitat	37
12.2.3.	Pelipallot ja kolmen pallon järjestelmä.....	37
12.2.4.	Pelikentän kuivaaminen.....	37
12.2.5.	Otteluiden alkamisajat.....	38
12.2.6.	Otteluprotokolla ja erätaukojen pituudet.....	38
12.2.7.	Mestaruusliigan otteluprotokolla	39
12.2.8.	Ottelutapahtuman elävöittäminen.....	42
12.3.	KIERTOPALKINTO JA MITALIEN JAKAMINEN	42
12.3.1.	Kiertopalkinto.....	42
12.3.2.	Ottelut, joiden jälkeen jaetaan mitalit.....	42
12.3.3.	Seuran saamat ylimääräiset liigan automaattisesti toimittamat mitalit	42
12.3.4.	Mestaruusliigan mitaliin oikeuttavat muut pelaajat (ei palkittavien rivistössä)	42
12.3.5.	Poikkeukset mitalienjakorivistöön	43
12.3.6.	Muut huomiot mitalienjakoon	43

9. KILPAILUTOIMINTA

9.1. SÄÄNNÖT JA MÄÄRÄYKSET

Mestaruusliigassa ja Liigakarsinnoissa noudatetaan Kansainvälisen Lentopalloliiton virallisia pelisääntöjä sekä Suomen Lentopalloliiton kilpailusääntöjä ja sarjamääräyksiä, sekä Mestaruusliigan käsikirjan määräyksiä. Mahdollisissa ristiriitatilanteissa noudatetaan Mestaruusliigan käsikirjan määräyksiä.

9.2. OSALLISTUMISOIKEUS MESTARUUSLIIGAAN JA LIIGAKARSINTAAN

9.2.1. Osallistumisoikeus Mestaruusliigaan

Mestaruusliigaan on osallistumisoikeus niillä joukkueilla, jotka täyttävät Mestaruusliigan liigalisenssisopimuksen ja käsikirjan mukaiset liigakelpoisuusehdot ja ovat edelliskauden sarjamääräysten mukaisesti oikeutettuja pelaamalla saavutettuun oikeuteen hakea liigapaikkaa.

Mikäli joukkue ei käytä oikeuttaan osallistua Mestaruusliigaan tai se ei täytä liigakelpoisuusehtoja ja se tästä syystä liittohallituksen päätöksellä ei saa Mestaruusliigapaikkaa, liittohallitus täyttää paikan parhaaksi katsomallaan tavalla tai jättää paikan täyttämättä.

Osallistumisoikeusasioiden valmistelusta vastaa Mestaruusliiga. Mikäli Seura luopuu sarjapaikastaan Liigalisenssisopimuksen voimaantulon jälkeen, Mestaruusliigalla on oikeus periä luopumismaksu, jonka suuruus on määritetty kohdassa 18 [SANKTIOINTI JA SEURAAMUKSET](#).

9.2.2. Osallistumisoikeus liigakarsintaan

Mestaruusliigan käsikirjassa kohdissa 9.10.1 ja 9.11.1. on määritelty montako joukkuetta 1-sarjasta saa osallistua miesten ja naisten liigakarsintaan. 1-sarjajoukkueiden osallistumisoikeus liigakarsintaan määräytyy tämän jälkeen Liiton sarjamääräysten mukaisesti.

Mikäli liigakarsintaan selviää nousukelvoton joukkue (Valmennuskeskus- tai Liigaseuran akatemiajoukkue), ei liigakarsintoja pelata.

Mikäli nousukelpoinen 1-sarjajoukkue voittaa karsinnat, joukkue on tämän jälkeen oikeutettu hakemaan liigapaikkaa seuraavan kauden Mestaruusliigaan.

9.3. JOUKKUEEN KOKOONPANO, LUETTELOINTI, PELIPASSIT JA MERKITSEMINEN PÖYTÄKIRJAAN

9.3.1. Joukkueen kokoonpano ja luettelointi

Mestaruusliigajoukkueen on luetteloitava joko erillisellä lomakkeella tai sähköisessä järjestelmässä liigajoukkueensa kokoonpanon, minimissään 12 pelaajaa.

Mestaruusliigajoukkueelta edellytettävä luettelointilomake toimii myös virallisena ilmoituksena siitä, mitkä pelaajat seura katsoo liigapelaajiksi ja pelaajia on oltava vähintään 12. Nämä pelaajat voivat olla myös nimettynä farmilistaan tai olla kehityspelaajien 2 –

edustuspelaajia, mutta etuoikeus peluuttamiseen on tässä tapauksessa oltava liigajoukkueella. Selvyyden vuoksi erikseen todetaan, että Farmilistalla ja/tai kehityspelaajan 2-edustuksella edustusosoikeuden seurassa omaavia muita kuin liigaan luetteloituja pelaajia ei ilman seuran suostumusta voida katsoa liigapelaajiksi.

Pelaajien tulee täyttää Mestaruusliigan määrittelemät ikä- ja tasokriteerit, jotka on määritelty kohdassa 9.4., vähintään 8 pelaajan osalta.

Luetteloinnin yhteydessä seuran tulee ilmoittaa pelaajien lisenssi- ja vakuutustiedot, jotka liitto vahvistaa edustusosoikeuksien tarkistuksen yhteydessä. Luettelointilomaketta tulee täydentää, mikäli siinä tapahtuu muutoksia kauden aikana.

Lisäksi pelaajien luetteloinnissa noudatetaan soveltuvin osin Liiton kilpailusääntöjen 31 § sekä Liiton sarjamääräyksiä 10.3. §. Mestaruusliiga antaa tarkemmat ohjeet menettelytavoista.

Liigaseura on vastuussa joukkueluettelointiin ilmoittamiensa tietojen oikeellisuudesta. Liigaseura toimittaa Mestaruusliigalle solmitut pelaajasopimukset (ilman talousliitettä) tai allekirjoitetun pelaajalistauksen. Virheellisyyksistä ja/tai huolimattomuudesta määrätään kohdan 18 [SANKTIOINTI JA SEURAAMUKSET](#) mukaisesti.

9.3.2. Pelaajalisenssi ja merkitseminen pöytäkirjaan

Liigaseuran nimetyillä aikuispelaajilla tulee olla Mestaruusliigaan oikeuttava pelaajalisenssi ja vakuutus tai nuorten vakuutuksellinen kilpapasasi Liiton lisenssiohjeistuksen mukaisesti eli alemmista sarjoista pelaajaa nostettaessa tulee pelipassi korottaa Mestaruusliigaan oikeuttavaksi. Tämä koskee myös farmi- tai 2-edustuksella liigajoukkueeseen nimettyjä pelaajia.

Tarkennuksena erikseen todetaan, ettei liiton lisenssilistauksen mukainen 7 vuorokauden kertalisenssi- ja vakuutus ei kelpaa Mestaruusliigan lisenssiksi. Samalla todetaan myös, ettei Liiton sarjamääräyksissä mainittua oman seuran alemman sarjatason pelaajan oikeutta pelata alemman tason lisenssillä ja vakuutuksella yhtä ottelua ylemmällä sarjatasolla menettämättä oikeuttaan palata takaisin alemmalla sarjatasolle noudateta Mestaruusliigassa.

Ottelupöytäkirjaan voidaan merkitä enintään 14 pelaajaa.

Mestaruusliigajoukkueella tulee olla kaudelle käytössään jatkuvasti vähintään 12 pelaajaa, joilla on joko pysyvä tai 2-edustukseen/farmisopimukseen perustuva edustusosoikeus Mestaruusliigajoukkueessa. Pelaajien tulee täyttää Mestaruusliigan määrittelemät ikä- ja tasokriteerit. Seuran on ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin, mikäli kauden aikana pelaajamäärä supistuu ja ilmoitettava tilanteesta Mestaruusliigalle.

Mikäli pelaajarinki kauden kuluessa tulee vajaaksi, tulee joukkueen ryhtyä toimenpiteisiin tilanteen saattamiseksi entiselleen. Kaikissa liigaotteluissa joukkueen on merkittävä vähintään 10 pelikelpoista pelaajaa ottelupöytäkirjaan. Mikäli pöytäkirjaan on merkitty vähemmän kuin 10 pelaajaa, tulee seuran antaa tilanteesta selvitys Mestaruusliigalle, esittää toimenpiteet ja aikataulu, jolla tilanne korjaantuu.

9.3.3. Liberopelaaja

Joukkueilla on oikeus nimetä pelaajalistasta enintään kaksi (2) liberopelaajaa ja, joista kaksi on aina liberoa silloin, kun pöytäkirjassa on 13 tai 14 pelaajaa. Liberopelaajat on merkittävä pöytäkirjaan ennen ottelun alkua.

Joukkue voi käyttää vapaasti nimeämiään liberopelaajia, liberokorvauksella voidaan korvata joko takakenttäpelaaja tai kentällä oleva libero. Kahden liberokorvauksen välissä tulee olla yksi pelattu pallo. (Vain yksi libero on kerrallaan kentällä).

9.3.4. Liberon uudelleen nimeäminen

Liberon uudelleennimeäminen suoritetaan lentopallon virallisten pelinsääntöjen mukaisesti. Tämä uudelleennimeäminen tulee merkitä pöytäkirjan huomautussarakkeeseen.

Liberon tullessa kyvyttömäksi jatkamaan peliä uudelleennimeämisen kohteena oleva libero ei voi enää palata peliin ko. ottelun aikana.

9.3.5. Ulkomaalaispelaajien lukumäärä

Ulkomaalaiseksi katsottavia pelaajia voi pelata rajoittamaton määrä.

9.4. JOUKKUEEN PELAAJAT, PELAAJASOPIMUKSET JA VAKUUTUSTURVA

Liigajoukkueilla tulee olla 3.6. mennessä pelaajasopimus vähintään kuuden (6) pelaajan kanssa. Näistä vähintään neljällä tulee olla vähintään 1 kauden pääsarjatasonkokemus kolmen edellisen kauden ajalta tai kuuluttava nuorten maajoukkuevalmennukseen. Liigakarsintaan osallistuneet pelaajat katsotaan liigatason pelaajiksi. Joukkueen kokoonpanosta on määrätty tässä käsikirjassa kohdassa 9.3.1.

Seuran toimittamat allekirjoittama yhteenveto vähintään 12 pelaajan pelaajasopimuksista tulee tehdä Mestaruusliigalle aikataulut-taulukon mukaisesti. Pelaajasopimukset talousliitteineen tulee pyydettyäessä toimittaa Mestaruusliigalle.

Liigaseuralle ei voida vahvistaa uusien pelaajien osalta edustus-oikeutta, mikäli edellistä tai aikaisempia kausia koskevat korvaukset pelaajille ja valmentajille ovat erääntyneet. Liigapaikan myöntäminen ja edustus-oikeuksien vahvistaminen on mahdollista vasta kaikkien erääntyneiden suoritusten tultua suoritetuksi.

Mestaruusliiga edellyttää, että jokaisella Mestaruusliigapelaajalla on voimassa oleva tapaturmavakuutus harjoittelukauden alkaessa, jonka turvan tulee olla vähintään Liiton lisenssivakuutuksen Sporttiturvan tasoinen tai lakisäiteinen urheilijaturvavakuutus.

Liiton vakuutuskuumpani Pohjola tarjoaa erillisen Sporttiturvavakuutuksen harjoituskaudelle aikavälille 1.6.-31.8. tarvittaessa.

Lakisääteisen urheilijaturvan osalta Pohjola voi pyynnöstä saattaa sen vakuutusosuuden voimaan jo ennen vakuutuskauden (1.7.-30.6.) alkua harjoituskaudelle.

PELAAJASOPIMUKSET

Pelaajasopimusten sisältöön on tärkeä paneutua ja huomioida siinä niin Liigaseuralle, kuin pelaajalle tärkeät seikat sekä huolehtia siitä, että Suomen työläinsäädännön veloitteet on huomioitu.

Mestaruusliiga suosittelee myös tekemään pelaajille terveystarkastuksen tai muulla tavoin varmistamaan pelaajan terveystilanne ennen sitovan sopimuksen tekemistä.

9.5. VALMENNUS, VALMENNUKSEN KEHITTÄMINEN JA LINJAUKSET

9.5.1. Valmentajavelvoite

Päävalmentajan on oltava valmentajakoulutuksen saanut henkilö: Liiton korkeimman tason valmentajatutkinto tai vastaava ulkomainen tutkinto. Myös vahvistettu koulutussuunnitelma ko. tasolle katsotaan riittäväksi, mikäli valmentajalla on liiton hyväksymä valmennus- tai pelaajatausta.

9.5.2. Joukkueen valmennustiimi

Liigajoukkueella tulee olla allekirjoitettu valmentajasopimus 3.6. mennessä liigakokemusta tai sarjamääräyksissä mainitun koulutustason omaavan valmentajan kanssa. Liigaseuran on ilmoitettava tekemästään valmentajasopimuksesta Mestaruusliigalle Liigaseuran määräajoissa ilmoitetun ajankohdan mukaisesti.

Valmentajasopimuksen tulee olla vähintään puolipäiväinen. Sopimus pohjana tulee käyttää Suomen Valmentajat ry:n hyväksymää valmentajasopimusmallia tai vastaavat tiedot sisältävää muuta sopimus pohjaa. Valmennuksen tulee olla järjestetty siten, että pelaajilla on mahdollisuus harjoitella liigatason edellyttämällä tavalla.

Valmennustiimiin tulee nimetä viimeistään 3.6. mennessä: Päävalmentaja, apuvalmentaja, fysiikkavalmentaja (voi olla sama kuin apuvalmentaja), fysioterapeutti tai sen palvelun tuottaja ja tilastoija. Lisäksi suositellaan henkisen valmennuksen asiantuntijaa.

Liigavalmentajien yhteistapahtuma: Mestaruusliiga tarjoaa 1x vuodessa liigavalmentajille suunnatun yhteistapahtuman. Mestaruusliiga vastaa majoitus-, kokous-, kouluttaja- ja ruokailukuluista. Liigaseura vastaa liigavalmentajan matkakuluista. Liigaseura sitoutuu valmentajan osallistumiseen ko. tilaisuuteen.

KESÄN HARJOITUSSUUNNITELMA

Kesäajan harjoitussuunnitelma on tärkeä osa valmennusta ja siinä on hyvä esittää lajin/fysiikkaharjoittelun määrä ja painopisteet kesäaikana (toukokuu-elokuu) ja lomajaksoina.

9.6. MESTARUUSLIIGAN SEURASIIRTOKÄYTÄNTÖ

9.6.1. Käytännöt

Pelaajien hankkiminen on mahdollista Lentopalloliiton kilpailusääntöjen 22 §:n ja 16 §:n mukaisesti 31.1.2025 saakka.

Mestaruusliigan sisäiset siirrot käsitellään Liiton kilpailusääntöjen 23 §:n mukaisesti poikkeuksena Mestaruusliigan pelaajalaina, ”Liigalaina”, jossa vastaanottavana osapuolena on liigaseura ja luovuttavana osapuolena alemman sarjatason seura, jolloin pelaajalaina voidaan hyväksyä Mestaruusliigan runkosarjan päättymiseen saakka.

Farmijoukkuesopimuksen piirissä olevalle pelaajalle ei voida vahvistaa pelaajalainaa kauden aikana. Pelaaja on farmisopimuksen piirissä siitä lähtien, kun hän tekee ensimmäisen farmisopimukseen perustuvan siirron emo- ja farmijoukkueen välillä kauden aikana.

Ennen sarjakauden alkua tai sarjakauden kuluessa toiseen seuraan pelaajalainalla siirtyvää tai emoseuraan kesken kauden pelaajalainan päättymisen vuoksi palaavaa pelaajaa ei myöskään voida sisällyttää farmisopimuksen piiriin.

Liiton valmennuskeskusjoukkueen pelaajien siirtyminen toisiin joukkueisiin on mahdollista ko. joukkueen kauden aikana ja kauden päättymisen jälkeen kilpailusääntöjen siirtoaikojen niitä rajoittamatta Liiton sarjamääräyksissä erikseen määritellyllä perusteilla ja menettelytavoilla. Neuvottelun käynnistäminen valmennuskeskuspelaajan kanssa siirtymisestä kauden aikana vaatii urheilutoimenjohtajan ja nuorten maajoukkueen vastuvalmentajan kanssa käytävän etukäteiskeskustelun.

9.6.2. Yhteenveto noudatettavista seurasiirtokäytännöistä

Peruseriaatteen menettelystä edustusjoukkueiden vahvistamiseksi Mestaruusliigaan (”kotimaiset” pelaajat):

- Pelaajasopimuksen voimassa ollessa pelaajalla ei ole siirto-oikeutta ilman lähtöseuran suostumusta.
- Pelaajalla on vapaa siirto-oikeus sarjakauden alkamiseen saakka, ellei hänellä ole voimassa olevaa pelaajasopimusta.
- Sarjakauden kuluessa pelaajalla on rajoitettu siirto-oikeus, jossa siirto on mahdollinen vain lähtöseuran suostumuksella sääntöjen mukaiseen viimeiseen siirtopäivään saakka (31.1.2025). Mikäli pelaajalla ei ole voimassa olevaa pelaajasopimusta, eikä hän ole

edustanut mitään seuraa kuluvalle kaudella, voidaan siirto vahvistaa myös ilman lähtöseuran suostumusta.

- Mestaruusliigan pelaajalaina, ”Liigalaina”, jossa vastaanottavana osapuolena on liigaseura ja luovuttavana osapuolena alemman sarjatason seura, voidaan hyväksyä mestaruusliigan runkosarjan päättymiseen saakka. Liigalainaa ei voida soveltaa sellaiseen pelaajaan, joka on kuluvalle kaudella edustanut ulkomaista seuraa tai muuta vastaavaa yhteisöä (joko vahvistetulla ITC:llä tai jos pelaaminen olennaisesti liittyy ulkomailla opiskeluun eikä ITC:tä vaadita). Epäselvissä tapauksissa liigalainakelpoisuuden määrittelee Liiton sääntöryhmä pitäen lähtökohtana säännön tarkoitusta, jolla EI ole tarkoitus kiertoteitse mahdollistaa joukkueen vahvistamista viimeisen siirtopäivän jälkeen.
- Mikäli pelaaja ei yhteen täyteen kauteen ole edustanut mitään seuraa liiton yläsarjoissa tai Mestaruusliigassa, on pelaaja vapaa valitsemaan seuransa, myös viimeisen siirtopäivän jälkeen.
- Ulkomailta palaava pelaaja (=sopimus ulkomaisen seuran kanssa), jolla ei ole voimassa olevaa pelaajasopimusta suomalaisen seuran kanssa, on vapaa edustamaan haluamaansa seuraa. Edustusosoikeutta ei voida kuitenkaan vahvistaa viimeisen siirtopäivän jälkeen, mikäli pelaaja on edustanut ulkomaista seuraa samalla sarjakaudella.

Ulkomaalaisten pelaajien edustusosoikeuden vahvistamiseksi Mestaruusliigaan:

- Ulkomaalaiseksi pelaajaksi katsotaan pelaaja, jolle FIVB edellyttää tehtäväksi kansainvälisen seurasiirron. Ulkomaiselle pelaajalle vahvistetaan edustusosoikeus FIVB:n ITC - manuaalin mukaisesti.
- Edustusosoikeus astuu voimaan, kun järjestelmän edellyttämä menettely on viety loppuun ja edustusosoikeus on vahvistunut järjestelmään. Liiton kilpailutoimisto neuvoo ja avustaa kv-seurasiirtojen toteuttamisessa.

9.7. VIERASJOUKKUEEN HARJOITTELUAJAT

Kotijoukkueen tulee taata vierasjoukkueelle vastaavat harjoitusmahdollisuudet (min 60 minuuttia) kuin sillä itselläänkin on otteluaamuisin ottelupaikkakunnalla siten, että kaikki harjoituksissa tarvittavat välineet ovat valmiina käytettäväksi (verkko asennettuna, vähintään 20 palloa ja pallokorit käytössä). Vaikka kotijoukkue ei harjoittele, on vierasjoukkueelle aina taattava harjoitusmahdollisuus, ensisijaisesti otteluhallissa.

Kotijoukkue harjoittelee ensin ja vierasjoukkue heti tämän jälkeen siten, että vierasjoukkueen harjoituksen on päätyttävä viimeistään 5 tuntia ennen ottelun alkamisaikaa.

9.8. MESTARUUSLIIGAN OTTELUSIIRROT

9.8.1. Ottelusiirrot pakottavissa tapauksissa

Ottelut on pelattava sarjaohjelman ja siinä mainittujen aikojen mukaisesti. Ottelun siirtoa voi esittää Mestaruusliigalle. Ottelusiirron perusteiksi voivat kelvata esim.:

- Pelipaikkaan liittyvät äkilliset ja poikkeukselliset muutokset

- Joukkueen jäsenten enemmistön äkillinen sairastuminen (lääkärintodistukset on toimitettava)
- Muut ennalta arvaamattomat poikkeuksellisen painavat syyt (esim. karanteenit)

Sairastumistapauksissa ottelusiirto on mahdollinen joukkueen pelaajaringin (= Mestaruusliigalle virallisesti ilmoitettu vähintään 12 pelaajaa sisältävä luettelointilomake) supistuessa alle 8 pelaajaan (=kuusikko, yksi vaihtopelaaja ja libero, tai kuusikko, kaksi vaihtopelaajaa ja ei liberoa).

Seura voi kuitenkin itse niin halutessaan pelata ottelun joko 6+1+0 tai 6+0+1 kokoonpanolla.

Liigan erillissäätönä lisäys, että 6+0+1 tai 6+1+1 vaihtoehdolla pelattaessa kuusikkopelaajan/kahden kuusikko/vaihtopelaajan loukkaantuessa tulee peliin nimetty libero poikkeuksellisesti nimetä varsinaiseksi pelaajaksi.

Mestaruusliigan ottelusiirtojen hyväksymisestä päättää Mestaruusliiga.

Mestaruusliiga voi määrätä siirtoa hakevan/aiheuttaneen joukkueen korvaamaan Mestaruusliigalle kohtuullisen, enintään 1.500 € suuruisen ottelusiirtosakon. Mestaruusliiga voi hakemuksesta korvata vahinkoa kärsineelle joukkueelle syntyneitä kuluja enintään 1.500 €.

Mikäli ottelu ennalta arvaamattomista syistä viivästyy, ottelu pyritään pelata saman päivän aikana viimeistään klo 20.00. Mikäli tämä ei ole mahdollista, noudatetaan em. ottelusiirtokäytäntöä.

9.9. PISTELASKU, SARJAJÄRJESTELMÄT JA SARJAKOHTAISET MÄÄRÄYKSET

3–0 ja 3–1 voitosta voittaja saa 3 pistettä ja hävinnyt 0 pistettä. 3–2 voitosta voittaja saa 2 pistettä ja hävinnyt yhden pisteen. Sarjataulukon sijoitukset määräytyvät Liiton kilpailusääntöjen 8 §:n mukaisesti, paremmuuden määrittelee ensimmäiseksi joukkueen saavuttamat pisteet ja tasapistetilanteessa joukkueen saavuttamien voittojen määrä.

Sarjajärjestelmän tarkempi kuvaus on kohdassa 9.13 [MESTARUUSLIIGAN SARJAJÄRJESTELMÄ KAUDELLE 2024-2025](#).

Mestaruusliiga mahdollistaa Euroopan Cupeihin osallistumisoikeuden omaavien seurojen osallistumisen kyseisiin kilpailuihin joustavalla otteluohjelman rytmityksellä.

9.10. MIESTEN LIIGA

Miesten liigassa pelataan yhdeksän joukkueen nelinkertainen runkosarja (32 ottelua/joukkue). Runkosarjassa sijoille 1–8 päätyneet joukkueet pelaavat puolivälierät (paras seitsemästä) pääsystä välieriin, Puolivälierien voittajat pelaavat välierät (paras seitsemästä), välierien häviäjät kaksi ottelua ja mahdollisen lisäerän pronssimitaleista ja välierien voittajat finaalit (paras seitsemästä).

Runkosarjassa sijoille 1–4 sijoittuneet saavat puolivälieriin kotiedun. Otteluparit ovat 1–8, 2-7, 3-6, 4-5. Tämän jälkeisissä ottelutarjoissa kotietu määräytyy runkosarjasijoitusten mukaisesti.

9.10.1. Miesten liigakarsinta

Runkosarjassa sijalle 9. sijoittunut joukkue osallistuu liigakarsintaan.

1-sarjan mestari ja liigan 9. sijoittunut joukkue pelaavat paras viidestä menetelmällä liigapaikasta (max. 2 viikkoa, 2–3 peliä/viikko, pelipäiviä myös arkipäivisin)

Liigajoukkueella kotietu (ottelurytmi k-v-k-v-k ja yli 300 km etäisyydellä k-k-v-v-k)

Nousukelpoiseksi joukkueeksi ei lueta liigaseurojen omia akatemia-/farmijoukkueita tai Lentopalloliiton valmennuskeskuksen joukkuetta. Liigakarsinnan voittaja saa oikeuden anoa liigapaikkaa kaudelle 2024–2025.

9.11. NAISTEN LIIGA

Naisten liigassa pelataan kymmenen joukkueen kolminkertainen runkosarja (27 ottelua/joukkue).

Runkosarjan kolmannella kierroksella noudatetaan periaatetta, jossa vuorovuosin otteluparit pelaavat 3. kierroksen ottelut käännettynä (koti- ja vierasvuorot vaihtuvat).

Runkosarjassa sijoille 1–8 päätyneet joukkueet selviytyvät puolivälieriin (paras seitsemästä). Puolivälierien voittajat pelaavat välierät (paras seitsemästä), välierien häviäjät kaksi ottelua ja mahdollisen lisäerän pronssimitaleista ja voittajat finaalit (paras seitsemästä).

Runkosarjassa sijoille 1–4 sijoittuneet saavat puolivälieriin kotiedun. Otteluparit ovat 1–8, 2–7, 3–6, 4–5. Tämän jälkeisissä ottelutarjoissa kotietu määräytyy runkosarjasijoitusten mukaisesti.

9.11.1. Naisten liigakarsinta

Runkosarjassa sijalle 9. ja 10. sijoittuneet joukkueet pelaavat paras viidestä systeemillä säilymisestä ja karsintoihin joutumisesta.

1. sarjan mestari ja liigan putoamiskarsinnat hävinnyt joukkue pelaavat paras viidestä menetelmällä liigapaikasta (max. 3 viikkoa, 2–3 peliä/viikko, pelipäiviä myös arkipäivisin)

Liigajoukkueella kotietu (ottelurytmi k-v-k-v-k ja yli 300 km etäisyydellä k-k-v-v-k).

Nousukelpoiseksi joukkueeksi ei lueta liigaseurojen omia akatemia-/farmijoukkueita tai Lentopalloliiton valmennuskeskuksen joukkuetta. Liigakarsinnan voittaja saa oikeuden anoa liigapaikkaa kaudelle 2024–2025.

9.12. SÄÄNTÖTULKINNAT, RANKGAISTUKSET JA VASTALAUSET

9.12.1. Sääntöihin ja sääntötulkintoihin liittyvä päätöksenteko

Mestaruusliigan kilpailusääntöjä ja sarjamääräyksiä sekä näitä sääntöjä koskevat tulkintaerimielisyydet sekä tehdyt vastalauseet ratkaisee ensisijaisesti Mestaruusliiga ja toissijaisesti Liiton sääntöryhmä. Mestaruusliigalla on tarvittaessa oikeus langettaa sakkomaksuja näiden käsikirjan laiminlyönneistä tai rikkomuksista.

Mestaruusliigalla on oikeus ottaa oma-aloitteisesti tai kenen tahansa pyynnöstä käsittelyyn kaikkia liigatoimintaan liittyviä tapahtumia, riippumatta siitä johtavatko ne mahdollisesti jatkoseuraamuksiin.

Vastalauseasioiden käsittelyssä noudatetaan seuraavaa käytäntöä siten, että on mahdollista:

- a) ottaa huomioon päätöksiä tehtäessä myös lajin kokonaisedun kannalta olennaiset tekijät
- b) uusia ottelu todennetun olennaisen sääntövirheen sattumisvaiheesta lähtien
- c) yksinkertaistaa päätöksentekojärjestelmä siten, että päätöksenteko nopeutuu ja yksinkertaistuu.

Kohdan c -osalta Mestaruusliigalla on oikeus/velvollisuus antaa soveltamishojeita ottelun aikana tai välittömästi sen jälkeen tapahtuneiden epäselvyyksien ratkaisemiseksi.

Vastalauseen kirjaaminen ottelupöytäkirjaan edellyttää, että pelikapteeni on varannut oikeuden ko. tilanteen yhteydessä vastalauseen tekemiseen käyttämällä ilmaisua "vastalause" tai "protesti (englanniksi "protest") ja ilmoittanut siitä ottelun päätuomarille. Mikäli kyseisiä ilmaisuja ei ole käytetty, ei joukkueen vastalauseita voida kirjata ottelupöytäkirjaan.

Liiton hallituksen, Mestaruusliigan ja Liiton sääntöryhmän antamista päätöksistä on mahdollista valittaa urheilun oikeusturvalautakuntaan.

9.12.2. Maine- tai taloudellinen haitta

Liigaseura ja Liigaseurayhteisö sitoutuvat olemaan aiheuttamatta Mestaruusliigalle, Lentopalloliitolle tai muille liigaseuroille haittaa, joka vahingoittaa niiden mainetta, taloudellista suorituskykyä tai arvoa.

9.12.3. Täydennykset liiton kilpailusääntöihin ja lentopallopeleihin sääntöihin

Kotijoukkueella on oikeus valita se kenttäpuoli, jolta pelin aloittaa (valinta on voimassa koko kauden). Puolia vaihdetaan jokaisen erän jälkeen (myös 4. ja 5. erä). 5. erän puolivälissä ei suoriteta puoltenvaihtoa.

9.13. MESTARUUSLIIGAN SARJAJÄRJESTELMÄ KAUDELLE 2024-2025

RUNKOSARJA (miehet 9 joukkuetta ja naiset 10 joukkuetta) / OTTELUMÄÄRÄT

Miehillä 32 ottelun nelinkertainen runkosarja ja naisilla 27 ottelun kolminkertainen runkosarja:

PUOLIVÄLIERÄT / (miehet ja naiset, neljä voittoa)

runkosarja 1 – runkosarja 8
 runkosarja 2 – runkosarja 7
 runkosarja 3 – runkosarja 6
 runkosarja 4 – runkosarja 5

VÄLIERÄT / (miehet ja naiset, neljä voittoa)

Välierä #1: paras pv-voittaja (rs) - heikoin pv-voittaja
 Välierä #2: 2. paras pv-voittaja - toiseksi heikoin pv-voittaja

FINAALI / MIEHET JA NAISSET (neljä voittoa)

parempi ve-voittaja (rs) - heikompi ve-voittaja

PRONSSIOTTELU / (miehet ja naiset, kaksi ottelua ja lisäerä 25 pisteeseen tarvittaessa)

parempi ve-häviäjä (rs) -Heikompi ve-häviäjä

OTTELUIDEN RYTMITYS

Normaali ottelurytmitys kaikissa pudotuspelisarjoissa on k-v-v-k-k-v-k paitsi pronssiotteluissa, joissa rytmitys on v-k(+jatkoerä). Valittu ottelurytmitys mahdollistaa sekä pitkien matkojen ”tuplapelit” että suurten hallien käytön peräkkäisinä päivinä (2. ja 3. ottelu ja 4. ja 5. ottelu).

Peräkkäiset kotiottelut edellyttävät pelaamista peräkkäisinä päivinä. Peräkkäisten otteluiden jälkeen tulee olla vähintään kaksi vapaapäivää ja sarjavaiheiden välissä kolme vapaapäivää.

Joukkueet voivat yhteisellä sopimuksella esittää Mestaruusliigalle pelit pelattavaksi myös vuorotellen kummankin kotona.

Mestaruusliiga hyväksyy otteluparien lopullisen ottelurytmituksen kuultuaan molempia joukkueita.

9.14. TUOMARITOIMINTA**9.14.1. Nimeämisperusteet ja tuomariarvostelut**

ETR määrittelee ja nimeää käytettävät tuomarit. ETR esittää Mestaruusliigalle yhteenvedon liigatuomareiden nimeämisperusteista ennen sarjakauden alkua. Mestaruusliiga vahvistaa nimeämiset sarjavaiheittain etukäteen.

Pudotuspeleihin nimetään kaudella parhaiten menestyneet tuomarit päätarkkailijoiden ja liigavalmentajien palautteen perusteella. Palaute jaetaan kirjallisena myös pääsarjaryhmälle.

Liigaseuran valmentajat ovat velvollisia täyttämään otteluista tuomariarvioinnit jokaisen ottelun jälkeen Mestaruusliigan ylläpitämään nettipohjaiseen arviointilomakkeeseen. Mestaruusliiga toimittaa yhteenvedot 2 kertaa kauden aikana tuomariarvioinneista ETR:n ja liigaseurojen käyttöön. Arvosteluja käytetään tuomareiden pudotuspelinimeämisen perusteena.

9.14.2. Tuomariyhteistyö

Tuomareiden ja Mestaruusliigan joukkueiden (valmentajat ja kapteenit) vuoropuhelua lisätään esimerkiksi Suomen Cup finaalitapahtuman ja sarjan alkutilaisuuden yhteydessä.

Tuomarikortin haltijoilla on Ilmainen sisäänpääsy Mestaruusliigan, liiton, alueen ja seurojen järjestämiin sarja- ja cup-otteluihin mukaan lukien erillinen Suomen Cup - finaalitapahtuma esittämällä tuomari- tai nuorisotuomarikortin, sekä osoittamalla, että kyseinen henkilö toimii säännöllisesti Liiton (sis. alueen) sarjoissa tuomarina kuluneen kauden aikana.

10. TILASTOINTIIN LIITTYVÄT VAATIMUKSET

10.1. TILASTOINTI JA TIETOLIIKENNEYHTEYDET HALLISSA – SÄHKÖINEN PÖYTÄKIRJA

Joukkueiden on tilastoitava kaikissa kauden kotiotteluissaan oman ja vierasjoukkueen ottelutapahtumat Mestaruusliigan tilastoinnista antamien ohjeiden mukaisesti. Ottelun päätyttyä on tilastovastaavan toimitettava lehdistötilaisuuteen riittävä määrä yhteenvetolomakkeita.

Mikäli kotijoukkueen tilastoija on estynyt tehtävässään, siirtyy vastuu vierasjoukkueen tilastoijalle hänen ollessaan paikalla. Mikäli vierasjoukkueen tilastoija ei ole paikalla, tulee tilastoija hankkia Mestaruusliigan tilastovastaavan kautta. Tällöin korvaus nimetyille tilastovastaavalle on 150 € ja enintään 50 € suuruinen tositteen mukainen korvaus syntyneistä kuluista.

Tilastoinnista Mestaruusliiga antaa tarkemmat ohjeet ennen kauden alkua Liigaseuran Teams kanavalla.

Tilastoinnin laiminlyömisestä rangaistaan kohdan 18 [SANKTIOINTI JA SEURAAMUKSET](#) mukaisesti.

Liigaseuran tulee käyttää otteluissa sähköistä pöytäkirjaa osana DataProjectin ”Competitions Manager”- järjestelmää.

10.2. TILASTOVASTAAVA JA TILASTOINNIN VELVOITTEET

Liigaseuralla tulee olla nimettynä tilastovastaavat (2hlö), joista vähintään toisen tulee osallistua vuosittaisiin tilastovastaaville järjestettyihin koulutustapahtumiin Mestaruusliigan tilastovastaavan ohjeistuksen ja kutsun mukaisesti. Tavoitetaso riittävälle liigatilastoinnille edellyttää ohjelman sujuvaa käyttöä sekä riittävän nopeaa koodausta. Tätä varten tarvitaan harjoittelua treeneissä sekä harjoituspeleissä 1-2kk ajan (10-20 ottelutapahtumaa).

Liigaseura sitoutuu järjestämään otteluiden pelaajatilastoinnin ja live scoren Data Volley tilastointiohjelmalla Mestaruusliigan tilastovastaavan antaminen ohjeiden mukaisesti. Tilastot tulee toimittaa Mestaruusliigan tilastovastaavan ohjeistuksen ilmoittamalla aikataululla ja tavalla tilastojen koostajalle.

10.3. LIIGAOTTELUIDEN VIDEOINTI

Kotijoukkue on velvollinen videoimaan kotiottelunsa ja lataamaan otteluvideon synkronoituna Liigan ylläpitämään videoserveriin viimeistään 24 tuntia ottelun päättymisen jälkeen, josta ottelutallenteen voi ladata kahden kauden ajan Liigan myöntämällä tunnuksilla joukkueiden käyttöön (erillisen ohjeistuksen mukaisesti).

10.4. TILASTOINNIN JA SÄHKÖISEN PÖYTÄKIRJAN LAITTEISTOT JA TIETOLIIKENNEYHTEYS

10.4.1. Sähköinen pöytäkirja / e-Scoresheet

- 2 kpl kannettava tietokone (riittävän tehokas)
- Usb-muistitikku pääkoneeseen (backup varakoneelle > RESTORE MATCH)
- Tulostin
- Luotettava ja varma internet yhteys

- WLAN (5 GHz) reititin (optio 4G yhteys) kytkettynä LAN verkkoon, ja pöytäkirja johdolla reitittimeen.
- Laajakaistayhteyden nopeus tulee olla internetistä LAN verkkoon ja LAN verkosta internettiin minimissään 20 MB/s.
- Mokkula tai kännykän yhteyspiste varayhteytenä
- Tabletit 7-10” vähintään 5 kpl (suositus WLAN ominaisuus 5GHz)

10.4.2. Tilastointi / Data Volley

- Kannettava tietokone (riittävän tehokas)
- Data Volley Pro vuosilisenssi, jota tukemaan voi olla erillinen Lite/Pro lisenssi
- Usb-muistitikku
- Web-kamera/IP-kamera tai muu kamera ratkaisu ns. viivekameran toteuttamiseksi
- HD kamera otteluvideon kuvaamiseksi, muistikortti ja jalustaratkaisu
- Ulkoinen kovalevy otteluvideoiden tallennukseen ja siirtämiseen

11. PELIASUT

11.1. PELIASU JA MUUT VARUSTEET/SUOJAT

Pelaajan varusteisiin kuuluvat lyhytaihainen pelipaita, -shortsit ja -sukat (peliasu) ja urheilujalkineet. Joukkueen pelipaitojen, -housujen ja -sukkien on oltava yhdenmukaiset (poikkeuksena Libero) ja puhtaat koko joukkueella. Puristavia, eli kompressiopehmusteita (pehmustettuja vammoja ehkäiseviä välineitä) voidaan käyttää suojana tai tukena. Näiden välineiden tulee olla saman värisiä kuin vastaava peliasun osa. Myös neutraaleja värejä, eli mustaa ja valkoista väriä voidaan myös käyttää edellyttäen, että kaikki pelaajat käyttävät samaa väriä.

Yhtenäisiä pitkälahkeisia housuja tai pitkähihaisia paitoja ei ilman Mestaruusliigalle toimitettua lääkärintodistusta saa käyttää. Mikäli niiden käytölle on saatu lupa, tulee niiden värityksessä noudattaa yhtenäistä käytäntöä mahdollisten kompressiotukien kanssa. Peliasun alla käytettäviä body-suit-asuja voidaan käyttää, mutta ne eivät saa näkyä peliasun alta. Lahkeiden osalta sallitaan toistaiseksi enintään 2 cm toleranssi.

11.2. PELIASUJEN NUMEROINTI

Peliasun numeron on oltava rinnassa ja selässä keskellä paidan yläosassa. Numeroiden värin ja kirkkauden on poikettava paitojen vastaavista. Rinnassa pelinumeron korkeus on 10-15 cm ja selässä 15-20 cm. Numeroiden leveys on oltava vähintään 2cm. Pelihousujen vasempaan lahkeeseen on painettava pelinumeroa 4-6 cm korkuisena.

Joukkueen kapteenilla on oltava rinnassaan pelinumeronsa alapuolella hänen asemaansa osoittava raita, kooltaan 8 x 2 cm.

Peliasujen selässä, välittömästi kauluksen alapuolella on esiinnyttävä pelaajan nimi, joka on vähintään 6 cm korkea.

Joukkueiden on huomioitava, että eurocup-säännöt poikkeavat Mestaruusliigan säännöistä. Europeleissä numeron edessä tulee olla keskellä (enintään 15 cm paidan kauluksen alimmasta

pisteestä) ja takana kauluksen alla tulee olla ensin pelaajan nimi ja sen alla saa olla vain yksi mainos ennen pelaajan numeroa. Nimen ja numeron etäisyys voi olla maksimissaan 15 cm.

11.3. PELIASUJEN PAINATUS

Peliasujen numerointi on vapaa edellyttäen, että pöytäkirjaan merkityt numerot ovat kokonaislukuja. Numero ei saa vaikeuttaa erotuomareiden työskentelyä. Kansainvälisissä otteluissa on noudatettava kansainvälisiä sääntöjä peliasujen numeroinnista.

Kaikissa miesten ja naisten Mestaruusliigajoukkueiden peliasuissa Mestaruusliigan -logo/tunnus paidan rintaan vasemmalle puolelle miehille sekä naisille.

Mestaruusliigan logon koko 7cm x 7cm. (49cm²). Eriväriset logovaihtoehdot löytyvät Liigaseuran Teams-kanavalta.

Vedokset peliasuista tulee toimittaa Liigaseuran Teams -kanavalle 9.9.2024 mennessä.

11.3.1. Kaikki pelipaidat

- Numeron koko edessä: 10-15 cm
- Numeron koko takana: 15-20 cm
- Nimen koko: 6 cm
- ML Logo: 7 cm x 7cm (49cm²)
- Numeron koko housut: 4-6 cm

11.3.2. Liberon pelipaidat

Liberopaidan Mestaruusliigan ja seuran mainospaikat

- Mestaruusliigan logo: 7cm x 7cm (49cm² vasen rinta)
- Kumppanipaikka 1: 10cm x 5cm (50cm²)
- Kumppanipaikka 2: 10cm x 5cm (50cm²)

- Kumppanipaikka 3: 10cm x 5cm (50cm²)
- Kumppanipaikka 4: 30cm x 10cm (300cm²)
- Seuran paikka 5: 30cm x 10cm (300cm²)
- Seuran paikka 6: 30cm x 10cm (300cm²)
- Seuran paikka 7: 30cm x 10cm (300cm²)
- Seuran paikka 8: 10cm x 20cm (200cm²)
- Seuran paikka 9: 10cm x 20cm (200cm²)
- Seuran paikka 10: 30cm x 10cm (300cm²)
- Seuran paikka 11: 30cm x 10cm (300cm²)
- Seuran paikka 12: 30cm x 10cm (300cm²)

Kuva: Liberon peliasussa on noudatettava yllä olevan kuvan mukaista mainosten sijoittelua.

Mainosten koot suhteutetaan paidan kokoon ja niiden tulee noudattaa kuvan mukaisia pinta-aloja suhteessa paidan kokoon.

11.4. PELIASUJEN VÄRI

Mestaruusliigajoukkueilla tulee olla vaaleasävyinen kotipelipaita ja tummasävyinen vieraspelipaita. Peli- ja liberoasuista toimitetaan Mestaruusliigalle kuvana/luonnoksena värimallit sekä numeroiden paikat ja koot sekä mestaruusliigan mainospaikat hyväksyttäväksi 3.6.2024 mennessä. Lopulliset vedokset toimitetaan tiedostona ennen kauden alkua kuitenkin viimeistään käsikirjan kohdan 8.1 määritetyn määräajan mukaisesti. Peliasujen kuvat ovat nähtävillä kaikille liigaseuroille Teamsissa koko kauden ajan.

11.5. LIBERON PELIASU

Libero-pelaajilla tulee olla numeroitu peliasu, jossa ainakin paidan tulee olla kokonaan erivärinen joukkueen muiden pelaajien paidan kanssa. Peliasun selässä, välittömästi kauluksen alapuolella on oltava pelaajan nimi, suositus 6 cm korkeus.

Liberon peliasu voi olla eri mallinen kuin joukkueen muiden pelaajien peliasu ja siihen on varattava Liiton yhteismarkkinoinnin pelisäännöissä määritellyt mainospaikat liiton käyttöön.

Joukkueen käyttäessä kahta liberopelaajaa, peliasujen ei tarvitse olla keskenään yhdenmukaisia.

11.6. VALMENNUSTIIMIN VAATETUS

Mestaruusliigan otteluissa penkillä olevien joukkueen jäsenten tulee olla pukeutuneita yhdenmukaisesti. Vaihtoehdot ovat a) seuran verryttelyasu ja kauluksellinen t-paita, b) kauluksellinen t-paita ja yhdenmukaiset (suorat) housut tai c) pikkutakki ja kauluksellinen paita ja yhdenmukaiset (suorat) housut. Myös jalkineiden käyttö on pakollista. Jos käytetään muita kuin urheilujalkineita, valmennustiimin jäsen ei voi osallistua lämmittelyyn. Suoriksi housuiksi voidaan katsoa myös yhdenmukaiset muut vapaa-ajan housut/farkut b-kohdassa.

Kohdissa a ja c kukin valmennustiimin jäsen voi itse valita verryttelytakin/kauluspaidan tai pikkutakin/paidan.

12. OTTELUTAPAHTUMA

12.1. OTTELUTAPAHTUMAT

Liigaseura vastaa ja sitoutuu toimimaan vastuullisena järjestäjänä kaikissa Mestaruusliigan kotiotteluissaan. Liigaseura on velvollinen järjestämään ottelutapahtuman Suomen lakien, viranomaisten sekä Mestaruusliigan vaatimusten ja ohjeiden mukaisesti.

Liigaseura vastaa kaikista ottelutapahtumaan liittyvistä kuluista. Vastaavasti Liigaseuralla on oikeus ottelutapahtumasta saataviin pääsylippu, oheismyynti ym. tuottoihin sekä kaikkiin ottelutapahtuman näkyvyyslementteihin, joita Mestaruusliiga ei ole itselleen kohdissa 15 [VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI](#) tai 16 [MYYNTI JA MAINOSNÄKYVYYDET](#) varannut.

Liigaseuran on tehtävä ottelutapahtumiin erillinen turvallisuus- ja pelastussuunnitelma ja noudatettava viranomaisten vaatimuksia yleisötapahtuman järjestämisestä.

12.2. OTTELUPAIKAN JA PELIALUEEN MÄÄRITYKSET

12.2.1. Ottelupaikka

Liigaseura vastaa ottelupaikkojensa vaatimusten mukaisuudesta. Liigaseuran on pyydettäessä todistettava Mestaruusliigalle, että ottelupaikat täyttävät tämän käsikirjan ehtojen vaatimukset.

Otteluissa pelialueen on oltava suorakaiteen muotoinen ja vapaa-alueen päädyissä tasan 6,5 metriä ja sivuilla vähintään 3 metriä ja enintään 5 metriä. Korkeuden tulee olla vähintään 8 metriä. Sivujen vapaa-alueiden tulee olla symmetriset.

Mestaruusliiga voi antaa seuralle poikkeusluvan seuran esittämälle hallille pelata siellä joko vain runkosarja ja mahdolliset putoamiskarsintaottelut tai runkosarjan, puolivälierät ja välierät. Hallin korkeuden poikkeuslupakäsittelyssä voidaan kelpoisuusarvioinnissa ottaa

huomioon hallin rakennustekniset ratkaisut (kaarihallit, vinokattoratkaisut/-palkit), erityisesti pelialueen (9x18m) ulkopuolella.

Mikäli Mestaruusliigajoukkue pelaa kotiotteluitaan säännöllisesti useammalla pelipaikkakunnalla, tulee nämä paikkakunnat/hallit ilmoittaa viimeistään kuukautta ennen sarjakauden alkua Mestaruusliigalle hyväksyttäväksi. Sarjaohjelman mukaisten yksittäisten vieraspaikkakunnalla pelattavien tapahtumaotteluiden pelipaikka tulee ilmoittaa viimeistään kuukausi ennen ko. ottelua Mestaruusliigalle hyväksyttäväksi. Kaikkien käytettävien hallien on täytettävä Mestaruusliigan halleille asettamat vaatimukset ja hallien tiedot on ladattava Mestaruusliigan osoittamaan tietokantaan hyväksyttäväksi.

Naisten liigassa on kotijoukkueen osoitettava erillinen pukuhuoneterila vierasjoukkueen valmennustiimin käyttöön.

Pelialue on rajattava päätuomarin puoleiselta sivulta ja päädyistä lähtien yhtenäisellä led-valolaidalla tai 100 cm korkealla mainostaustaseinämällä, johon mainoslevyt on asennettava. Mainoslevyjen koko voi olla joko 80 tai 100 cm korkea, ja joko 150 cm tai 300 cm leveä. Jokaisen mainoslevyn korkeuden on oltava sama. Mikäli mainoslevyt ovat 80 cm korkeita, voi taustalevyn tyhjäksi jäävää yläosaa hyödyntää 20 cm osalta, mutta yhtenäisenä ja kaikkien levyjen osalta.

LED-valolaitojen osalta voidaan hyväksyä laitojen korkeudeksi 60–100 cm. LED-paneelien mahdollisten ulkonevien jalkojen ja paneelien päällyosan tulee olla siten toteutettuja, ettei niistä ole vaaraan pelaajan terveydelle törmäystilanteissa.

Pääsääntöisesti hyväksytyt ratkaisut voivat olla seuraavat:

1. LED-paneelit vain pitkällä sivulla (tavoitemitta 15 m + 15 m, minimi 8 m + 8 m)
2. LED-paneelit sekä pitkällä sivuilla että päädyissä (päädyissä tavoitemitta 14/18 m riippuen vapaa-alueen leveydestä, vähimmäismitta 8 m)
3. Mikäli LED-paneelit eivät täytä vähimmäismittaa, tulee vakaaksi jäävä osa täyttää LED-paneelien korkuisella tavanomaisella mainoslaidalla ko. kentän osalla.
4. Mikäli LED-paneeleita käytetään vain pitkällä sivulla, päädyn paneelien tulee olla mitoitukseltaan tämän säännön 1. kappaleen mukaisesti mitoitettuja.
5. Yksittäiset ja/tai enimmäismittaa lyhyemmät LED-paneelit päädyissä on sallittu osana mainosrivistöä ja kiinteän osan korkeus muualla tulee olla tämän säännön 1. kappaleen mukaisesti mitoitettu.

Runkosarjassa katsomokapasiteetin tulee olla miesten peleissä vähintään 600 paikkaa (500 istumapaikkaa) ja naisten peleissä 500 paikkaa (400 istumapaikkaa).

Finaalipeleissä tulee katsomokapasiteetin olla miesten osalta vähintään 1.500 istumapaikkaa ja naisten osalta 1.000 istumapaikkaa, mieluiten areenamuodossa (= pääkatsomot molemmilla pitkällä sivuilla).

Mestaruusliiga voi erillisestä hakemuksesta sallia Mestaruusliigan edellyttämässä kentän rajojen vahvistuksessa mainokset seuraavasti:

- Mainoksen on oltava keskellä rajavahvistusta ja mainoksen ylä- ja alapuolelle on jätävä 10 cm vapaata tilaa.
- Mainoksia voi olla enintään neljä (4) erilaista, molemmilla pitkillä sivuilla ja molemmissa päädyissä. Sama mainos voi toistua ko. paikoilla useamman kerran.
- Jokaisen mainoksen tulee olla samanvärinen, mielellään valkoinen tai muu "neutraali" rajavahvistuksesta vahvistuksesta selvästi erottuva väri.

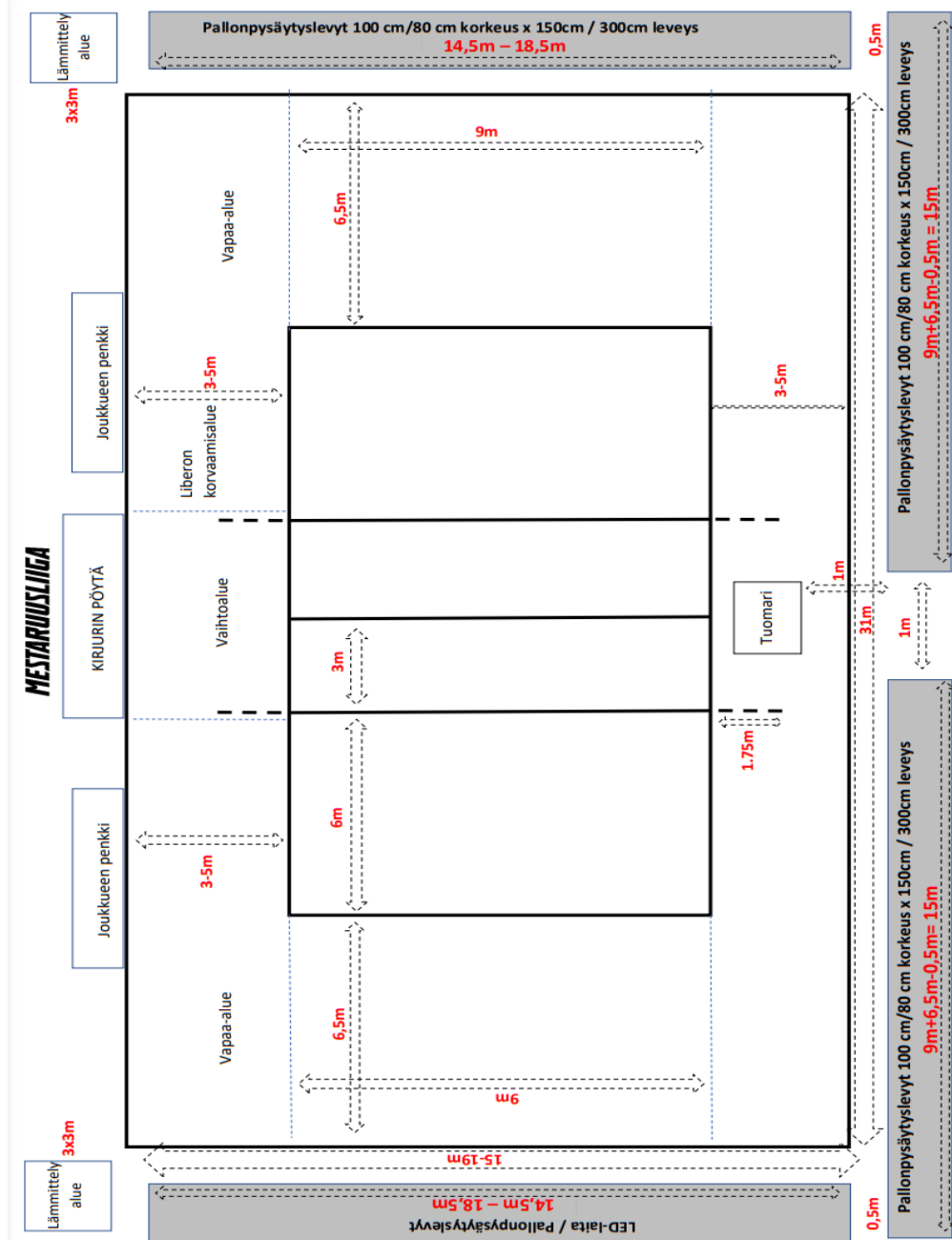
Mestaruusliigalle on esitettävä etukäteen layout mainoksista korostuksessa. Tämän jälkeen Mestaruusliiga voi hyväksyä hakemuksen tai antaa täydentäviä ohjeita sen hyväksymiseksi.

Liitto edellyttää pelikentän rajojen korostamista vähintään 0,5 m leveällä selvästi kentän normaalista väristä poikkeavalla teipillä tai maalauksella, mikäli seura ei käytä yhtenäistä vähintään 2-väristä taraflex-pelialustaa.

Mikäli ottelupaikka ei vastaa liigan sarjamääräyksien vaatimuksia, eikä ottelupaikalle ole hankittu erillistä poikkeuslupaa, Mestaruusliigalla on oikeus määrätä liigalisenssisopimuksessa määrätty rikesakko sarjamääräysten noudattamatta jättämisestä. Seura ei voi jatkaa pelejään ko. hallissa, ennen kuin laiminlyönnit on korjattu ja/tai mittoihin haettu poikkeuslupa on myönnetty.

Vaihtopenkkien määrä kummankin joukkueen kenttäpuolella on 13.

12.2.2. Ottelukentän mitat

12.2.3. Pelipallot ja kolmen pallon järjestelmä

Otteluissa käytetään kolmen pallon järjestelmää. Mestaruusliigassa käytetään Mikasan pelipalloa (V200W). Otteluissa on oltava 4 pelipalloa, kolme pelissä ja yksi varalla. Otteluissa on käytettävä vähintään 5 pallohenkilöä

12.2.4. Pelikentän kuivaaminen

Pelikentän kuivaaminen tulee olla järjestetty. Pelikenttää ei tarvitse kuivata aikalisien ja erätaukojen aikana. Pelikatkojen aikana ja peliä viivyttämättä, pelaajat saavat itse kuivata lattiaa heillä pelissä mukana olevilla lattiankuivausliinoilla.

Kaikissa otteluissa tulee käyttää vähintään kahta hyvin suoriutuvaa lattiankuivaamispyyhkeellä varustettua lattiankuivaajaa. Suosituksena ikäluokka D-junioreista ylöspäin.

12.2.5. Otteluiden alkamisajat

Otteluiden alkamisajat ovat arkena 18:30 ja viikonloppuisin 17:00. Ottelun alkamisaikoja voidaan muuttaa arkena välillä 17.00–20.00 ja viikonloppuisin 14.00–20.00. Tavoitteena on lisäksi viikonloppuisin porrastaa alkamisajat niin, että päällekkäisiä tv-tuotantoja olisi mahdollisimman vähän (esimerkiksi klo 14/16/18) myös naisten ja miesten otteluiden alkamisaikojen porrastamista pyritään rakentamaan. Lopullinen ottelun alkamisajan muuttamisen päätösvalta on Mestaruusliigalla kuultuaan tv-kumppanin näkemys asiaan, kuitenkin niin, ettei samalle seuralle voi tulla jatkuvasti joko aikainen tai myöhäinen peliaika.

Otteluohjelmat runkosarjassa ja pudotuspeleissä pyritään rakentamaan niin, ettei samalla paikkakunnalla (tai lähialueella) pelata samana päivänä kahta liigaottelua. Mikäli pakottavista syistä tämä ei onnistu, tulee otteluiden alkamisajat porrastaa. Mestaruusliigalla on myös mahdollisuus porrastaa eri päiville pudotuspelien otteluparien alkamispäivät.

12.2.6. Otteluprotokolla ja erätaukojen pituudet

12.2.6.1. Otteluhallin ”valmistuminen”

Ottelupaikan pitää olla kunnossa yksi (1) tunti ennen ottelun alkua.

12.2.6.2. Otteluprotokolla ennen ottelua

Järjestäytymisohjeet Mestaruusliigaotteluihin on esitetty kohdassa 12.2.7 [Mestaruusliigan otteluprotokolla](#).

Mikäli kotijoukkue haluaa suorittaa pelaajaesittelyn toisin kuin järjestäytymisohjeessa on kuvattu, on siitä ilmoitettava vierasjoukkueelle ja ottelun tuomaristolle hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään puoli tuntia ennen ottelun alkua. Epäselvissä tapauksissa päätösvalta on ottelun päätuomarilla.

Kotijoukkueella on oikeus päättää ”oma” kenttäpuolensa, jolla se aloittaa ottelun 1. ja 3. ja mahdollisen 5. erän. Viidennessä erässä ei vaihdeta kenttäpuolta, eikä suoriteta uutta aloittavan joukkueen arvontaa.

12.2.6.3. Otteluprotokolla ottelun jälkeen

Joukkueet siirtyvät kokonaisuudessaan omille päätyrajoilleen. Palkitsemisten jälkeen tuomari antaa joukkueille luvan siirtyä verkolle kätelemään vastustajajoukkueen pelaajat.

12.2.6.4. Erätaukojen pituus

Normaalin erätauon pituus on 3 minuuttia ja toisen ja kolmannen välisen erätauon pituus on 15-18 minuuttia (8-11 min + 7 minuutin lämmittelyaika). Pelaajat saavat palata ns. pitkältä erätauolta kentälle 7 minuutin lämmittelyajaksi.

12.2.7. Mestaruusliigan otteluprotokolla

Mestaruusliigan otteluprotokolla			
aika	Kuvaus	tuomarien toiminta	joukkueiden toiminta
-120.00	Kokoonpanon julkaisu		Seura toimittaa sähköiseen pöytäkirjaan kokoonpanon ja julkaisee kokoonpanon sosiaalisessa mediassaan.
-60.00	Ottelupaikka valmiina		Seura huolehtii, että kaikki ottelupaikan olosuhteet ja varusteet ja välineet ovat valmiina tunti ennen ottelun alkua
- 30.00	Tuomaristo saapuu pelialueelle (Huom. myös kirjuri)	Pää-, verkko- ja rajatuomarit saapuvat erotuomariasuissa. Tuomarit tarkistavat välittömästi verkon korkeuden, kireyden sekä antennien ja verkkomerkkien paikat.	Joukkueet saavat lämmitellä pallojen kanssa, pelialueella
-16.00	Arvonta, aloituksen ja kenttäpuolen valinta	Tuomarit suorittavat arvannon kirjurin pöydän edessä. Arvannon jälkeen päätuomari ilmoittaa arvannon tuloksen kirjurille	Molempien joukkueiden kapteenit tulevat kirjurin pöydän eteen arvontaa varten. Arvannon jälkeen joukkueiden kapteenit ja valmentajat allekirjoittavat pöytäkirjan
-15.00		Päätuomari viheltää virallisen verkkolämmittelyn alkamisen merkiksi (10 min). Virallisen verkkolämmittelyn aikana päätuomari valitsee pelipallot kotijoukkueen käytettäväksi asettamista sääntöjen mukaisista palloista. Valituilla palloilla ei sen jälkeen harjoitella. Kaikki muut ottelun tarpeelliset varusteet (tabletit, pöytäkirjan yms). Tuomarit antavat tarpeelliset ohjeet kirjurille, rajatuomareille, pallopojille/-tytöille, lattiankuivaajille jne	Joukkueet lämmittelevät verkolla pallojen kanssa peliasuissa. Jos joukkueet yhteisesti sopivat voivat he aloittaa verkkolämmittelyn aikaisemminkin.
-12.00	Aloituserjästy	Verkkotuomari varmistaa kirjurilta, että molemmat joukkueet ovat syöttäneet aloituserjästyksen sähköiseen pöytäkirjaan.	Molemmat joukkueet ovat toimittaneet ensimmäisen erän aloituserjästyksen sähköiseen pöytäkirjaan tabletilla.

-5.00	Virallinen lämmittely päättyy	Päätuomari viheltää virallisen verkkolämmittelyn päättyneeksi. Tuomarit tarkistavat, että pelaajat ovat peliasuissa.	Pelaajat lopettavat verkkolämmittelyn ja siirtyvät vaihtopenkkiensä luokse. Pelaajat valmistautuvat esittelyä varten. Esittelyssä pelaajien asu on virallinen peliasu.
-4.30	Mestaruusliigan avausäänitunnus, Ottelun esittely	Mestaruusliigan avausäänitunnuksen aikana päätuomarin johdolla verkko- ja rajatuomarit siirtyvät kentän keskelle verkon tuntumaan. Esitellään ottelun tuomariston Tämän jälkeen kuuluttaja esittelee joukkueet numerojärjestyksessä.	
-4.00	Joukkueiden esittely. HUOM!!! Vain pelaajaesittelyn kotijoukkue voi suorittaa ohjeesta poiketen. Vierasjoukkuetta ja tuomareita tulee aina informoida arvonnän yhteydessä.		Kaikki joukkueen jäsenet esitellään. Pelaajat esitellään seuraavasti: 1. joukkueen kapteeni 2. joukkueen libero(t) 3. Loput pelaajat numerojärjestyksessä Kun pelaajan numero ja nimi ilmoitetaan, siirtyy pelaaja kentälle. Vierasjoukkueen jälkeen esitellään kotijoukkue.
-2.00		Päätuomari viheltää pelaajat siirtymään vaihtopenkkiensä luokse valmistautumaan ottelua varten. Päätuomari siirtyy omalle paikalleen tuomaritelineelle, Verkkotuomari palaa kirjurinpöydän luokse. Rajatuomarit noutavat lippunsa kirjurin pöydältä ja siirtyvät omalle paikalleen.	Tuomarin vihellyksen jälkeen pelaajat siirtyvät yhtä aikaa vaihtopenkkiensä luokse valmistautumaan ottelua varten. Aloituskusikon pelaajat ja liberon tulee istua vaihtopenkeille esittelyä varten. Muut pelaajat voivat jäädä vaihtopenkkiensä lähelle tai siirtyä lämmittelyalueille.
-1.30	Aloituskusikoiden ja liberoiden esittely	Kuuluttaja esittelee numerojärjestyksessä joukkueiden aloituskusikot pienimmästä isompaan ja liberot Verkkotuomari toimittaa kaksi ottelupalloa pallopojille/tytöille ja tarkistaa, että pelaajien alkuasemat ovat aloitusjärjestyksen mukainen. Sitten hän kysyy kirjurilta, että myös hän on lopettanut tarkistuksen ja valmis aloittamaan ottelun. Verkkotuomari tai otteluisäntä/yhteistyökumppani toimittaa pallon aloittajalle.	Aloituskusikon pelaajat ja libero siirtyvät esittelyjärjestyksessä vaihtopenkiltä kentälle.

0.00		Verkkotuomari nostaa kätensä ylös merkiksi, että joukkueet ovat valmiina aloittamaan ottelun. Päätuomari viheltää pilliin antaen luvan ottelun ensimmäisen aloituksen merkiksi ilmoitettuna alkamisaikana.	
	Erän päätyttyä.	Päätuomari antaa luvan puoltenvaihtoon.	Erän päätyessä kentällä olevat pelaajat vaihtavat kenttäpuolia päätuomarilta saadun luvan jälkeen.
	Normaali erätauon pituus on 3 minuuttia. 2- ja 3-erän välissä on pidempi kokonaistauko 15-18 min (8-11 min+7 min). TV:n toiveesta tauko voidaan lyhentää 12 minuuttiin.	Verkkotuomari viheltää 30 s ennen kokonaistauon päättymistä joukkueet kentälle	Joukkueet voivat lämmitellä (palloilla) vain lämmittelyajan 7 min. Verkkotuomarin vihellyksestä joukkueet lopettavat välittömästi lämmittelyn ja poistuvat pelikentältä. Aloituskuusikon pelaajat siirtyvät tämän jälkeen heti pelikentälle ilman erillistä vihellystä.
	Ratkaiseva viides erä	Erän puolella välissä ei suoriteta puoltenvaihtoa, puolten vaihto kuten aikaisemmissakin erissä	
	Ottelun päätyttyä	Päätuomari viheltää joukkueet päätyrajalle palkintosereonioita varten. Verkkotuomari ja rajatuomarit siirtyvät päätuomarin luokse, tuomaritelineen eteen.	Joukkueet siirtyvät päätyrajalle.
	Palkintojenjaon jälkeen	Päätuomarin vihellyksestä joukkueet siirtyvät jonossa verkon molemmin puolin kättelemään vastustajan pelaajat. Tuomarit siirtyvät kiitosten jälkeen kirjurin pöydän luokse ja tarkistavat pöytäkirjan.	Pelaajat siirtyvät jonossa kättelemään vastustajan pelaajat verkon molemmin puolin. Kättelyiden jälkeen molemmat joukkueet käyvät tervehtimässä oman kenttäpuoliskonsa päätyrajalle asettuneet pallotytöt/pojat (eli antavat läpsyt)
	Lehdistötilaisuus	Tuomarit menevät lehdistötilaisuuteen, mikäli kotijoukkueen edustaja esittää kutsun.	Lehdistötilaisuus alkaa 10 min kuluttua ottelun päättymisen jälkeen.

12.2.8. Ottelutapahtuman elävöittäminen

12.2.8.1. Musiikin soittaminen ja videotaulujen käyttö

Ottelutapahtuman elävöittämiseksi soitettavan ns. kannustusmusiikin volyymin vähentäminen tulee aloittaa viimeistään siitä hetkestä, kun pelaaja aloittaa aloitussyöttösuorituksen. Kannustusmusiikin soittotapojen ja volyymin tulee olla yhtenevä koti- ja vierasjoukkueille. Musiikkia ei tarvitse kokonaan häivyttää pelin ollessa käynnissä. Äkillinen volyymin vaihtelu syöttöluvan jälkeen ja pelin kestäessä on kielletty.

Videotaulujen, muiden teknisten apuvälineiden käytön sekä musiikin ja kuulutusten tulee olla asiallisia, eivätkä ne saa häiritä itse ottelutapahtumaa

Ottelujärjestäjän vastuulla on, ettei ottelun toimitsijoiden (tuomaristo) tai pelaavien joukkueiden jäsenten (pelaajat, valmennus) pelisuorituksia ja/tai muuta toimintaa ei häiritä, kommentoida tai siihen pyritä vaikuttamaan millään keinoin otsikossa mainittujen tai niihin rinnastettavien keinojen välityksellä. Kaikki tällaiseksi tulkittavat teot käsitellään Lentopallon käytäntöjen vastaisina rangaistavina tekoina.

Musiikkikappaleiden tarkoitushakuisesti katsottava, erityisesti toistuvana, soittaminen em. henkilöihin tai muuten heidän rooliinsa kohdistuvana on kielletty.

12.3. KIERTOPALKINTO JA MITALIEN JAKAMINEN

12.3.1. Kiertopalkinto

Liigaseura sitoutuu palauttamaan Mestaruusliigan kiertopalkinnon samassa kunnossa kuin se oli luovutushetkellä ja vastaa sen kunnostamisesta aiheutuvista kuluista. Liigaseura vastaa kiertopalkinnon kaiverruskuluista. Kaiverrukset tulee olla tehtynä hyvissä ajoin ennen seuraavia finaaliotteluita.

12.3.2. Ottelut, joiden jälkeen jaetaan mitalit

Seuraavat 22 henkilöä ovat oikeutettuja mitalin saajiksi mitaliseremoniassa:

- 14 pelaajaa (enintään), käytännössä pöytäkirjassa mitaliottelussa olevat pelaajat
- 5 (enintään) pöytäkirjaan merkittyä joukkueen staffin jäsentä
- 1 joukkueenjohtaja
- 1 seuran puheenjohtaja
- 1 seuran toiminnanjohtaja (tai manageri)

12.3.3. Seuran saamat ylimääräiset liigan automaattisesti toimittamat mitalit

Seuralle toimitetaan lisäksi 4kpl ylimääräistä mitalia seuran omiin tarkoituksiin.

12.3.4. Mestaruusliigan mitaliin oikeuttavat muut pelaajat (ei palkittavien rivistössä)

Runkosarja

Runkosarjassa on otteluita 32/27 ja niissä joukkue pelaa noin 128/108 erää.

Mestaruusliigassa pelaamiseksi katsotaan ottelussa käyminen kentällä, ei vain pöytäkirjamerkintä. Tätä seurataan tilastoinnissa reaaliajassa pelaajan pelaamien erien määrällä. Pelaajan pelaamien erien määrä tulee olla 25% pelatuista peleistä, jotta oikeus mitalin saajaksi syntyy.

Pudotuspelit

Pudotuspeleissä mitalijoukkueet pelaavat puolivälierät ja välierät sekä mitalipelit. Mikäli joukkueessa on sellaisia pelaajia, joiden osalta ”mitalikriteeri” ei täyty jo runkosarjassa, katsotaan kriteerin täyttyvän, mikäli pelaaja on ollut merkittynä ottelupöytäkirjaan missä tahansa pudotuspelivaiheessa ennen ratkaisevaa mitaliottelua riippumatta kentällä käynneistä.

12.3.5. Poikkeukset mitalienjakorivistöön

Mestaruusliiga voi myöntää poikkeusluvan seuran hakemuksesta seuraavissa tapauksissa:

1. Pelaaja on ollut merkittynä ottelupöytäkirjaan kaikissa pudotuspelivaiheissa ennen ratkaisevaa finaalia, mutta ei loukkaantumisen tai muun syyn vuoksi ei pysty ratkaisevassa ottelussa pelaamaan
2. Seura esittää perustellun syyn lisätä rivistöön seuran edustusjoukkueen pitkään ratkaisevasti vaikuttaneen henkilön

12.3.6. Muut huomiot mitalienjakoon

Mitalienjakotilaisuus/mitaliseremonia on ainutkertainen ko. joukkueen juhla-/huippuhetki, eikä sitä kuulu soveltaa muuhun tarkoitukseen. Seuralla on oikeus saada ylimääräiset mitalit (4kpl) omiin juhlatapahtumiin jaettavaksi.

Farmi- ja kaksoisedustusten myötä palkintakriteerit täyttävien pelaajien määrä voi olla jopa 20, siksi erotellaan mitaliseremonia ja mitalien saantioikeus.

Mestaruusliigalla tulee olla tilannetajua siinä tapauksessa, että on perusteltu syy lisätä pelaaja tai muu henkilö loukkaantumisen tai muiden perusteltujen ja lajin respect - käytänteitä korostavien syiden vuoksi.